



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 177/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, konajúcej prostredníctvom konateľa JUDr. Richarda Bauera, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Okresnou prokuratúrou Košice I a Krajskou prokuratúrou v Košiciach v konaniach súvisiacich s vecou vedenou pod sp. zn. ČVS: ORP-2723/3-OJP-KE-2010, a takto

### **rozhodol:**

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

### **Odôvodnenie:**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. decembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou

namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-2723/3-OJP-KE-2010, postupom Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 1135/10 a sp. zn. 4 Pv 84/11/8802 a postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1/1 KPt 958/13/8800.

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 18. júna 2010 bol okresnému riaditeľstvu doručený Krajským riaditeľstvom Policajného zboru, Úradom justičnej a kriminálnej polície, odborom kriminálnej polície podnet na začatie jeho trestného stíhania. Podľa tvrdení sťažovateľa obsahom podnetu boli *„nezákonné, nezmyselné a ničím nepodložené skutočnosti, že záujmová osoba... poškodzuje a ohrozuje svojím konaním verejný záujem“*, a to tým, že *„od presne nezistenej doby až do súčasnej doby má prostredníctvom internetu... rozširovať, resp. umožňovať voľné sťahovanie súborov podporujúcich fašizmus“*. Okresné riaditeľstvo vybavilo uvedený podnet prípisom č. ORP UJK-427/2010 z 23. júna 2010, v ktorom vymedzilo zákonné predpoklady, ktoré musia byť splnené už v štádiu podania podnetu, a následne uznesením ČVS: ORP 2723/3-OJP-KE-2010 z 20. decembra 2010 vec odmietlo, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania ani na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku, keďže neboli naplnené zákonné znaky oznámeného trestného činu (jeho subjektívna stránka). Napriek uvedeným skutočnostiam prokurátor okresnej prokuratúry uznesením č. k. 1 Pn 1135/10-3 z 27. januára 2011 zrušil uznesenie okresného riaditeľstva ako nedôvodné. Následne vyšetrovateľ okresného riaditeľstva na podklade tohto rozhodnutia (podľa tvrdení sťažovateľa nezákonného rozhodnutia, pozn.) a viazaný právnym názorom dozorujúceho prokurátora uznesením ČVS: ORP-2723/3-OJP-KE-2010 z 11. februára 2011 začal trestné stíhanie pre zločin rozširovania extrémistických materiálov a uznesením ČVS: ORP-2723/3-OJP-KE-2010 z 13. februára 2013 bolo sťažovateľovi

vznesené obvinenie podľa § 422b ods.1a 2 písm. b) Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 7. marca 2013 sťažnosť, ktorá bola uznesením okresného prokurátora č. k. 4 Pv 84/11-27 z 18. apríla 2013 ako nedôvodná zamietnutá. Sťažovateľ podal 16. decembra 2013 krajskej prokuratúre podnet na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra oznámením č. k. 1/1 KPt 958/13/8800-6 zo 17. februára 2014 uznala časť námietok sťažovateľa a nariadila opatrenie na odstránenie písárskej chyby. Po zmene prokurátora okresnej prokuratúry a na podklade predchádzajúcich rozsiahlych námietok a aktivít sťažovateľa prokurátor okresnej prokuratúry uznesením č. k. 4 Pv 84/11/8802-42 z 13. marca 2014 opravil výrokovú časť uznesenia o zrušení uznesenia o odmietnutí veci, proti ktorému podal sťažovateľ 26. marca 2014 sťažnosť. Uvedená sťažnosť bola uznesením krajskej prokuratúry č. k. 1/1 KPt 958/13/8800-10 z 20. júna 2014 zamietnutá ako podaná zjavne neoprávnenou osobou. Dňa 16. októbra 2014 okresná prokuratúra uznesením č. k. 4 Pv 84/11/8802-63 trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavila, lebo označený skutok, z ktorého bol sťažovateľ obvinený, nie je trestným činom a nebol daný dôvod na postúpenie veci.

3. Sťažovateľ namieta, že postupom okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry v napadnutých konaniach došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo svojej sťažnosti sa domáha, aby ústavný súd sťažnosť prijal na ďalšie konanie, nálezom vyslovil porušenie označených práv a slobôd, priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 1500 € od okresného riaditeľstva, 500 € od okresnej prokuratúry a 500 € od krajskej prokuratúry, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 €.

## II.

4. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných

práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Medzi podmienky konania, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti, patrí aj to, či nejde o sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená. Zjavnú neopodstatnenosť možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namietal. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní preskúmal existenciu príčinnej súvislosti medzi označeným postupom okresného úradu, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry a namietanými základnými právami sťažovateľa.

5. Sťažovateľ namietal, že k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj jeho základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo postupom okresného úradu vyšetrovania, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry v trestnom konaní vedenom týmito orgánmi pri preverovaní trestného oznámenia a rozhodovaní o obvinení zo spáchania zločinu rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že „Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu“ (II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov teda možno

porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie štátneho orgánu o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 62/01).

6. Konanie, v ktorom podľa tvrdení sťažovateľa došlo k prieťahom v konaní, je postup ako pred začatím trestného stíhania týkajúcim sa preverenia oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, tak aj po vznesení obvinenia až do zastavenia trestného stíhania. Ústavný súd už v tejto súvislosti vyslovil právny názor (II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02), že ak ide o konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní, právo na konanie bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa chráni len po začatí trestného stíhania, keď sa občan stáva účastníkom tohto konania buď ako obvinený, alebo ako poškodený.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vplyva, že v súvislosti s ochranou práva na prejednanie veci v primeranej lehote priznaného čl. 6 ods. 1 dohovoru primeraná lehota na rozhodnutie v trestnej veci začína plynúť od obvinenia, ku ktorému spravidla dochádza v prípravnom konaní (napr. rozhodnutie vo veci *Wemhoff v. Spolková republika Nemecko* z 27. júna 1968, séria A, č. 7, s. 26– 27, § 19).

Keďže v rámci preverenia oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, sa skúma len to, či sú splnené podmienky na začatie trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku, nejde o také konanie, v ktorom by sa rozhodovalo o právach a povinnostiach jeho účastníkov. Sťažovateľom namietané obdobie prieťahov od 18. júna 2010 do 13. februára 2013 (vznesenia obvinenia) spôsobené konaním okresného

riaditeľstva a okresnej prokuratúry nemôže byť preto predmetom prieskumu, či v ňom došlo k prieťahom v konaní, v dôsledku čoho ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. K vzneseniu obvinenia sťažovateľovi zo zločinu rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422 ods. 1 a. 2 písm. b) Trestného zákona došlo uznesením ČVS: ORP 2723/3-OJP-KE-2010 z 13. februára 2013. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 7. marca 2013 sťažnosť, ktorú prokurátor okresnej prokuratúry uznesením č. k. 4 Pv 84/11-27 z 18. apríla 2013 ako nedôvodnú zamietol. V období roku 2013 boli vykonané ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní, na základe ktorých sťažovateľ podal 16. decembra 2013 krajskej prokuratúre podnet na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry. Následne po ukončení vyšetrovania vyšetrovateľom okresného riaditeľstva bol na okresnú prokuratúru predložený vyšetrovací spis s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Prokurátor okresnej prokuratúry uznesením č. k. 4 Pv 84/11/8802-63 zo 16. októbra 2014 trestné stíhanie proti sťažovateľovi zastavil. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 31. októbra 2014.

8. Podľa svojej ustálenej judikatúry (m. m. II. ÚS 32/00, III. ÚS 116/01, I. ÚS 116/02, IV. ÚS 61/03, III. ÚS 109/03, IV. ÚS 168/04) poskytuje ústavný súd ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 38 ods. 2 listiny, keď v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade orgánmi činnými v trestnom konaní) ešte mohlo trvať. Ak preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistí, že konanie, v ktorom sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bolo právoplatne skončené ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a teda k porušovaniu označeného základného práva už nemohlo dochádzať, sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza fyzická osoba alebo právnická osoba domáhajúca sa rozhodnutia

orgánu verejnej moci, ktorý (účel) sa dosiahne právoplatným rozhodnutím (I. ÚS 167/03). Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05).

9. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 31. decembra 2014. Vzhľadom na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa právoplatným skončením napadnutého konania ešte v čase pred podaním sťažnosti (31. októbra 2014) už k porušovaniu sťažovateľom označených základných práv nemohlo dochádzať.

Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov k záveru, že sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom orgánov činných v trestnom konaní v napadnutom konaní je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol.

10. Sťažovateľ požadoval vo svojej sťažnosti aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti už nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími nárokmi sťažovateľa, ktoré z nej vyplývali.

11. Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy sa nemožno domáhať nápravy pochybení orgánov, ktoré možno docieľiť inými prostriedkami nápravy. V uvedenom prípade možno náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo nesprávnym úradným postupom uplatňovať podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2015